

Πλούτος και δόξα

Του πλούτου αχορταγιά, τση δόξας πείνα,
του χρυσαφιού ακριβιά καταραμένη,
πόσα για σας κορμιά νεκρ' απομείνα,
πόσοι άδικοι πολέμοι σηκωμένοι,
πόσες συχνές μαλιές συναφορμά σας
γρικούνται ολημερνίς στην οικουμένη!

Ερωφίλη, Γ. Χορτάτσης

Το χρήμα και η δόξα είναι πολλές φορές η αιτία για πολλά σημαντικά πράγματα, αλλά τις περισσότερες γίνονται η αιτία για πάρα πολλά προβλήματα. Το χρήμα κυβερνάει και προπάντων διαμορφώνει πρότυπα. Είναι σχεδόν πάντοτε η βασική αιτία για πολέμους, για εκστρατείες, για εγκλήματα και για συνομοσίες και πάνω απ' όλα, είναι ένα όπλο που εάν κάποιος δεν γνωρίζει πώς να το χρησιμοποιεί, είναι σχεδόν σίγουρο ότι στο τέλος θα γίνει καταστροφικό.

Το χρήμα και η δόξα εξελίσσονται σε πάθη, τα οποία μπορούν να φθείρουν και να καταστρέφουν την πνευματικότητά μας. Η ακόρεστη δίψα για πλούτο και δόξα λειτουργεί τις πιο πολλές φορές σαν ναρκωτικό. Παθιαζόμαστε, μονοπωλεί τη σκέψη και το ενδιαφέρον μας. Θέλουμε όλο και μεγαλύτερη «δόση» αποθέωσης και πλούτου και, όταν κάποια στιγμή τα στερηθούμε, χάνουμε τον έλεγχο της ζωής μας.

Όσοι έχουν πλούτο, είναι αποδεκτοί. Και στους ανθρώπους αρέσει να είναι αποδεκτοί, ακόμη και αν ζουν μέσα στην υποκρισία. Γιατί αποδεχόμαστε τους πλούσιους; Ίσως επειδή μας εμπνέουν σιγουριά και δέος. Ίσως πάλι επειδή ελπίζουμε να πάρουμε λίγη από τη λάμψη τους (και την περιουσία τους) με τον ένα ή τον άλλο τρόπο.

Όλοι θέλουμε να λάμψουμε, έστω και για λίγο. Να δείξουμε πως πετύχαμε κάτι. Αυτό δεν είναι απαραίτητα κακό. Όμως μπορεί να γίνει, όταν οι μέθοδοι που ακολουθούμε δεν στηρίζονται στην ηθική. Όμως τι είναι ηθική σήμερα; Ποιος καθορίζει αυτούς τους άγραφους κανόνες; Ο εύκολος τρόπος για να ξεχωρίσουμε το καλό από το κακό είναι να σκεφτούμε τι δε θα άρεσε να κάνουν σε εμάς, ώστε να μην το κάνουμε ούτε εμείς στους άλλους.

Οι περισσότεροι άνθρωποι επιδιώκουν το γρήγορο, βραχυπρόθεσμο κέρδος, χωρίς να ενδιαφέρονται για τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις των πράξεών τους. Έτσι πληρώνονται για να πουλήσουν το τάδε άχρηστο προϊόν ή την τάδε κενή άποψη, αυξάνοντας την περιουσία τους και νομίζοντας πως έτσι γίνονται πιο ολοκληρωμένοι. Όσοι είναι δισεκατομμυριούχοι δεν έγιναν απλώς με τύχη και σωστές ε[ενδύσεις, αλλά εκμεταλλευόμενοι τις αδυναμίες των αντιπάλων τους και παίρνοντας

την κοινή γνώμη με το μέρος τους. Ο πλούτος είναι επομένως ένα βασικό κίνητρο στη ζωή πολλών ανθρώπων. Δεν είναι όμως το μοναδικό. Ένα ακόμη, πιο ματαιόδοξο και εγωιστικό, είναι η εξουσία.

Αν έχεις εξουσία, δηλαδή επιρροή πάνω σε άλλους, μπορείς να έχεις και πλούτο και δόξα και οτιδήποτε άλλο θελήσεις ανά πάσα στιγμή. Εξουσία δεν έχουν μόνο οι πολιτικοί, αλλά οποιοσδήποτε είναι ικανός, με τις πράξεις του, να επηρεάσει άλλους.

Πώς θα μείνει κάποιος στην εξουσία; Κρατώντας άλλους έξω από αυτή. Κρατώντας τους οπαδούς του στο σκοτάδι της αμάθειας (ή της ημιμάθειας) και του φόβου, εκεί δηλαδή που τους θέλει, ώστε να είναι πάντοτε ελεγχόμενοι, ώστε να μπορεί πάντα να τους χρησιμοποιεί.

Έχουμε όμως δημιουργήσει μια μεγάλη «παγίδα», από όπου ούτε οι ίδιοι οι εξουσιαστές και οι πλούσιοι μπορούν να ξεφύγουν. Τα παιδιά τους θα πάρουν τα νοθευμένα ναρκωτικά που άφησαν να περάσουν τα σύνορα και θα αγοράσουν τα άχρηστα προϊόντα που έχουν «πνίξει» το μυαλό τους με τις διαφημίσεις. Το ίδιο φυσικά θα συμβεί και στα παιδιά άλλων ανθρώπων, τους οποίους δεν έχουν γνωρίσει ποτέ.

Ο καθένας κοιτάει το συμφέρον του και αυτό είναι αναμενόμενο σε έναν κόσμο που δεν ξέρει γιατί υπάρχει και αναζητά χαρά στις σύντομες απολαύσεις και στη συσσώρευση πλούτου και δόξας. Ένας κόσμος που τρέχει με ταχύτητα, γιατί φοβάται να σταματήσει για μια στιγμή και να σκεφτεί ότι δεν ξέρει πού πάει. Η αποδοχή αυτής της σκέψης θα δημιουργούσε σίγουρα «κρίση». Αρκούμαστε λοιπόν στο «ζην» και πιστεύουμε πως το «ευ ζην» πραγματοποιείται με τη βοήθεια του χρήματος και της δόξας.

Πόσοι από εμάς θα έπαιρναν στα σοβαρά τον Πυθαγόρα, ο οποίος έλεγε: «Η ύλη δεν είναι δική σου, αλλά ανήκει στη Γη που σε γέννησε και θα σε πάρει.....ζήσε λιτά με αξιοπρέπεια και χωρίς πολυτέλεια, διότι ο πλούτος είναι αδύνατη άγκυρα και η δόξα προσωρινή».